

అరణ్యపర్వము - జ్ఞానఫలము

విఘ్నేశ్వర ధ్యానమ్

నమస్తే గణనాథాయ గణానాం పతయే నమః ।
భక్తిప్రియాయ దేవేశ భక్తేభ్యః సుఖదాయక ॥

శ్రీనివాస ధ్యానమ్

అనన్తవేదసంవేద్యం నిర్దోషం గుణసాగరమ్ ।
అతీన్ద్రియం నిత్యముక్తం శ్రీనివాసం భజేనిశమ్ ॥

శ్రీ కృష్ణ ధ్యానమ్

వందే నవఘనశ్యామం పీతకాశేయవాససమ్ ।
సానన్దం సున్దరం శుద్ధం శ్రీకృష్ణం ప్రకృతేః పరమ్ ॥

వ్యాస ధ్యానమ్

వేదవ్యాసం స్వాత్మరూపం సత్యసన్దం పరాయణమ్ ।
శాన్తం జితేన్ద్రియక్రోధం సశిష్యం ప్రణమామ్యహమ్ ॥

అథ సంకల్పః

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, జగద్రక్షణార్థమవతీర్ణస్య, శ్రీమదఖి-
లాండకోటి బ్రహ్మాండ నాయకస్య, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినః,
పరిపూర్ణానుగ్రహేణ, సర్వేషాం, భక్తజనానామ్, ఆధివ్యాధినివృత్తిద్వారా,
ఆయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం, సర్వారిష్టనివృత్తిద్వారా సకలశ్రేయోఽ-
భివృద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థకామమోక్షాఖ్య, చతుర్విధ, పురుషార్థసిద్ధ్యర్థం,
సమస్తపాపక్షయార్థం, శ్రీపరమేశ్వరప్రీత్యర్థం శ్రీమన్మహాభారతే, వనపర్వణి,
యథాశక్తి, చత్వారింశాధ్యాయాంతర్గత, శ్లోకపారాయణం,
ఆచార్యముఖేన కరిష్యామహే.

శ్రీకృష్ణపరబ్రహ్మణే నమః

దేవదేవ ఉవాచ

నరస్త్వం పూర్వదేహీ వై నారాయణసహాయవాన్ ।
బదర్యాం తప్తవానుగ్రం తపో వర్షాయుతాన్భహూన్ ॥ 40-1॥

త్వయి వా పరమం తేజః విష్ణో వా పురుషోత్తమే ।
యువాభ్యాం పురుషాగ్ర్యాభ్యాం తేజసా ధార్యతే జగత్ ॥ 40-2॥

శక్రాభిషేకే సుమహద్ధనుర్జలదనిఃస్వనమ్ ।
ప్రగృహ్య దానవాః శస్తాః త్వయా కృష్ణేన చ ప్రభో ॥ 40-3॥

తదేతదేవ గాండీవం తవ పార్థ కరోచితమ్ ।
మాయామాస్థాయ యద్ గ్రస్తం మయా పురుషసత్తమ ॥ 40-4॥

తూణౌ చాప్యక్షయౌ భూయస్తవ పార్థ యథోచితౌ ।
భవిష్యతి శరీరం చ నీరుజం కురునందన ॥ 40-5॥

ప్రీతిమానస్మి వై పార్థ భవాన్సత్యపరాక్రమః ।
గృహాణ వరమస్మత్తః కాంక్షితం యన్నరర్షభ ॥ 40-6॥

న త్వయా పురుషః కశ్చిత్పుమాన్మర్త్యేషు భారత ।
దివి వా వర్తతే త్రం త్వత్ప్రధానమరిందమ ॥ 40-7॥

అర్జున ఉవాచ

భగవన్ దదాసి చేన్మహ్యం కామం ప్రీత్యా వృషధ్వజ ।
కామయే దివ్యామస్త్రం తద్ధోరం పాశుపతం ప్రభో ॥ 40-8॥

యత్తద్భ్రహ్మశిరో నామ రౌద్రం భీమపరాక్రమమ్ ।
యుగాంతే దారుణే ప్రాప్తే కృత్స్నం సంహారతే జగత్ ॥ 40-9॥

కర్ణభీష్మకృపద్రోణైర్భవితా తు మహాహవః ।
త్వత్ప్రసాదాన్మహాదేవ జయేయం తాన్యథా యుధి ॥ 40-10॥

దహేయం యేన సంగ్రామే దానవాన్రాక్షసాంస్తథా ।
భూతాని చ పిశాచాంశ్చ గంధర్వానథపన్నగాన్ ॥ 40-11॥

యస్మిన్ శూలసహస్రాణి గదాశ్చోగ్రప్రదర్శనాః ।
శరాశ్చాశీవిషాకారాః సంభవంత్యనుమంత్రితే ॥ 40-12॥

యుధ్యేయం యేన భీష్మేణ ద్రోణేన చ కృపేణ చ ।
సూతపుత్రేణ చ రణే నిత్యం కటుకభాషిణా ॥ 40-13॥

ఏష మే ప్రథమః కామః భగవన్భగనేత్రహన్ ।
త్వత్ప్రసాదాద్వినిర్భుత్తః సమర్థః స్యామహం యథా ॥ 40-14॥

భవ ఉవాచ

దదామి తేఽస్త్రం దయితమహం పాశుపతం విభో ।
సమర్థో ధారణే మోక్షే సంహారే చాసి పాండవ ॥ 40-15॥

నైతద్ వేద మహేంద్రోఽపి న యమో న చ యక్షరాట్ ।
వరుణోఽప్యథవా వాయుః కుతో వేత్స్యంతి మానవాః ॥ 40-16॥

న త్వేతత్ సహసా పార్థ మోక్షవ్యం పురుషే క్వచిత్ ।
జగద్ వినాశయేత్ సర్వమ్ అల్పతేజసి పాతితమ్ ॥ 40-17॥

అవధ్యో నామ నాస్త్వస్య త్రైలోక్యే సచరాచరే ।
మనసా చక్షుషా వాచా ధనుషా చ నిపాతయేత్ ॥ 40-18॥

వైశంపాయన ఉవాచ

తచ్ఛ్రుత్వా త్వరితః పార్థః శుచిర్భుత్వా సమాహితః ।
ఉపసంగమ్య విశ్వేశమ్ అధీష్టేత్యథ సోఽబ్రవీత్ ॥ 40-19॥

తతస్త్వధ్యాపయామాస సరహస్యనివర్తనమ్ ।
తదస్త్రం పాండవశ్రేష్ఠం మూర్తిమంతమివాంతకమ్ ॥ 40-20॥

ఉపతస్థే చ తత్ పార్థం యథా త్ర్యక్షముమాపతిమ్ ।

ప్రతిజగ్రాహ తచ్చాపి ప్రీతిమానర్జునస్తదా ॥

॥40-21॥

తతశ్చచాల పృథివీ సపర్వతవనద్రుమా ।

ససాగరవనోద్దేశా సగ్రామనగరాకరా ॥

॥40-22॥

శంఖదుందుభిఘోషాశ్చ భేరీణాం చ సహస్రశః ।

తస్మిన్నముహూర్తే సంప్రాప్తే నిర్ఘాతశ్చ మహానభూత్ ॥

॥40-23॥

అథాస్త్రం జాజ్వలద్ ఘోరం పాండవస్యామితౌజసః ।

మూర్తిమద్ వై స్థితం పార్శ్వే దదృశుర్దేవదానవాః ॥

॥40-24॥

స్పృష్టస్య త్ర్యంబకేణాథ ఫాల్గునస్యామితౌజసః ।

యత్ కించిదశుభం దేహే తత్ సర్వ నాశమీయివత్ ॥

॥40-25॥

స్వర్గం గచ్ఛేత్యనుజ్ఞాతః త్ర్యంబకేణ తదార్జునః ।

ప్రణమ్య శిరసా రాజన్ ప్రాంజలిర్దేవమైక్షత ॥

॥40-26॥

తతః ప్రభుస్త్రిదివనివాసినాం వశీ

మహామతిర్గిరిశ ఉమాపతిః శివః ।

ధనుర్మహద్ దితిజపిశాచసూదనం

దదౌ భవః పురుషవరాయ గాండివమ్ ॥

॥40-27॥

తతః శుభం గిరివరమీశ్వరస్తదా

సహోమయా సితతటసానుకందరమ్ ॥

విహాయ తం పతగమహర్షి సేవితం

జగామ ఖం పురుషవరస్య పశ్యతః ॥

॥40-28॥

ఇతి శ్రీమహాభారతే వనపర్వాంతర్గత కైరాతపర్వణి

శివప్రస్థానే చత్వారింశో ధ్యాయః ॥40॥

